

Торгівля у січні-вересні 2018 року

У січні-вересні 2018 р. за оцінками Мінекономрозвитку зростання випуску ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів” становило 4,6% [$\pm 0,1$] (п/п) (4,8% у січні-серпні 2018 р., 3,6% у січні-вересні 2017 р.). Основний вклад у формування позитивної динаміки внутрішньої торгівлі у січні-вересні продовжує мати **оптова торгівля** (позитивний внесок – 3 в.п., приріст – 4,2% (4,5% у січні-серпні 2018 р. та 1,5% за 9 міс. 2017 р.). У свою чергу, **роздрібна торгівля** перевищувала за темпами зростання (приріст 5,5% (5,4% у січні-серпні 2018 р., 8,7% за 9 міс. 2017 р.)), проте мала менший **внесок** аніж оптова торгівля (1,6 в.п. відповідно). Основними факторами впливу були попит як з боку окремих секторів виробничої сфери (зокрема, будівництва, добувної та переробної промисловості, а також сільського господарства), так і з боку домогосподарств – внаслідок підвищення купівельної спроможності населення в умовах зростання реальної заробітної плати та сталої цінової динаміки на внутрішньому ринку. Очікується, що за підсумками року зростання обсягів внутрішньої торгівлі зберігатиметься на рівні показника 9 міс. 2018р. та підтримуватиметься як попитом з боку домогосподарств, так і виробничого сектору.

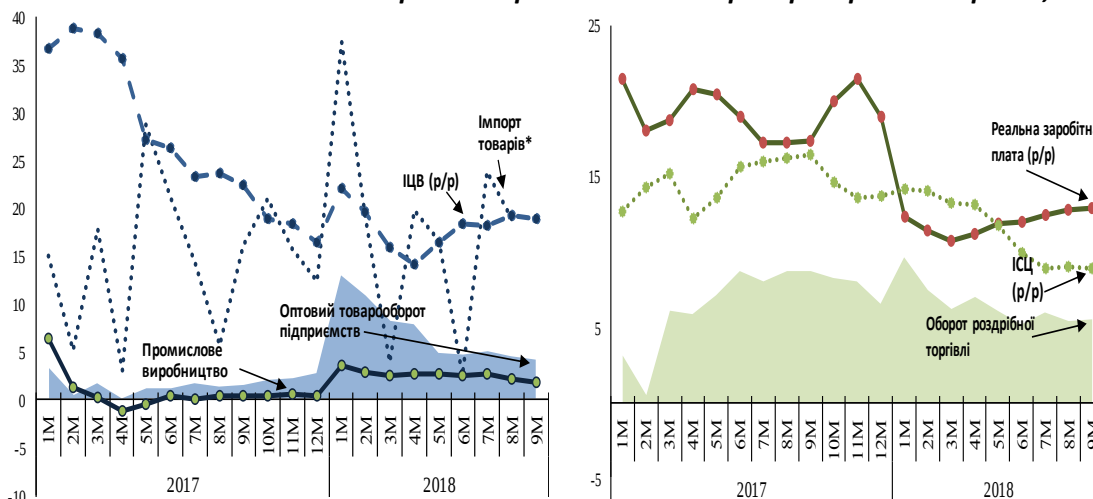
Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	9М 2017	8М 2018	9М 2018	внесок, в. п. (9М 2018)*	структура, % (9М 2017)*
Випуск ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів”*	3,6	4,8	4,6	-	100
Оптовий оборот підприємств	1,5	4,5	4,2	3,0	70,6
Оборот роздрібно торгівлі	8,7	5,4	5,5	1,6	29,4

Джерело. Держстат

* - розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних Держстату

Рис. 1. Оптовий оборот підприємств та оборот роздрібно торгівлі, % п/п

* розрахунок Мінекономрозвитку, не включаючи імпорт мінеральних продуктів на основі даних НБУ

Джерело. Держстат, НБУ

Основними чинниками були:

Стимулюючі:

(1) зростання купівельної спроможності домогосподарств, в т.ч. через підвищення рівня оплати праці в умовах чергового підвищення мінімальної заробітної плати (до 3723 грн. з 01.01.2018р.), проведення з 01.04.2018 перерахунку пенсій для працюючих пенсіонерів та пенсіонерів силових структур, а також підвищення прожиткового мінімуму на одну особу та пенсій відповідно з 01.07.2018 (за даними Пенсійного фонду України станом на 01.10.2018 середній розмір пенсійної виплати становив 2576,89 грн. порівняно з 2447,95 грн. станом на аналогічну дату 2017р.).

Довідково. У вересні 2018р. (р/р) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 23% до 9042 грн., реальної – на 12,9%. За січень-вересень номінальна середньомісячна заробітна плата зросла на 25,7% до 8605 грн.

(2) помірна цінова динаміка на споживчому ринку (у вересні 2018р. порівняно з вереснем 2017 р. споживчі ціни зросли на 8,9%, торік – на 16,4%);

(3) зростання споживчого кредитування та позитивна динаміка кредитування як підприємств роздрібно торгівлі, так і оптової (станом на кінець вересня 2018р.

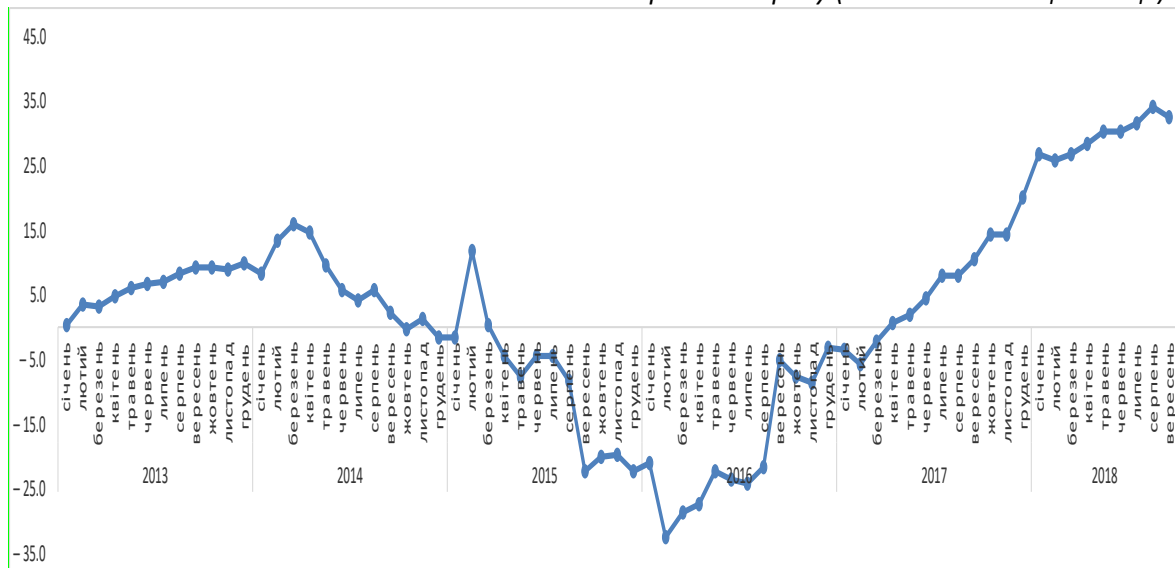
“у січні-вересні 2018р. ВЕД “Торгівля” продовжує демонструвати позитивну динаміку розвитку”

«найбільший внесок до обсягу випуску внутрішньої торгівлі забезпечує оптова торгівля (3 в.п., із часткою в структурі – 70,6%), незважаючи на більш динамічне зростання роздрібно торгівлі»

«зростання роздрібно торгівлі підтримувалося розширенням попиту домогосподарств на тлі, зокрема, збільшення реальної заробітної плати»

порівняно з аналогічною датою 2017р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 32,7%, обсяг кредитів, наданих підприємствам роздрібної торгівлі, збільшився на 10,4%, на тлі сформованої високої статистичної бази порівняння (зростання обсягів у 1,8р. станом на кінець вересня 2017 р. порівняно з кінцем вересня 2016р.), підприємствам оптової торгівлі – на 10,9% відповідно);

Рис. 2. Динаміка обсягу споживчих кредитів, зміна у % до відповідної дати попереднього року (станом на кінець місяця)

Джерело. НБУ, розрахунки Мінекономрозвитку.

(4) збільшення обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону (за даними НБУ зростання на 24,6% у II кв. 2018р. (п/п) до 2,8 млрд. дол. США. (у I кв. 2018р. зростання на 39,5% до 2,7 млрд. дол. США));

(5) розширення фінансових можливостей підприємств внутрішньої торгівлі (у I півр. 2018р. (п/п) прибуток до оподаткування підприємств ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів” зріс на 25,6% (49,7% у I півр. 2017 р.));

(6) попит на послуги оптової торгівлі з боку промислових виробників, зокрема, інвестиційних товарів (за 9 міс. 2018р. (п/п) зростання виробництва на 6% (10,1% за 9 міс. 2017р.)) та товарів проміжного споживання (на 1,8% та «мінус» 0,6% відповідно).

Регіональний розріз. За підсумком 9 міс. 2018 р. зберіглася позитивна динаміка зростання обороту роздрібної торгівлі в усіх регіонах без винятку. Загальний вплив Донецької та Луганської областей на динаміку обороту роздрібної торгівлі у січні-серпні 2018 р. становив “плюс” 0,6 в.п. (Донецька обл. – “плюс” 0,4 в.п., Луганська обл. – “плюс” 0,2 в.п.).

Табл. 2. Обороти роздрібної торгівлі (регіональний розріз), % п/п

	Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання		
	9М 2018р.	частка у структурі, 9М 2018р.	внески, в. п.		9М 2018р.	частка у структурі, 9М 2018р.	внески, в. п.
Луганська	27,9	0,9	0,2	Харківська	1,0	7,8	0,1
Донецька	13,7	3,1	0,4	Чернівецька	1,2	1,6	0,02
Закарпатська	11,1	2,4	0,3	Хмельницька	1,3	2,2	0,03
Полтавська	11,1	3,3	0,3	Одеська	1,5	7,4	0,1
Київська	10,1	7,2	0,7	Кіровоградська	2,5	1,8	0,05

Джерело. Держстат

Очікування. Позитивні результати роботи підприємств торгівлі і надалі підтримуватиме попит з боку домогосподарств за рахунок зростання купівельної спроможності (роздрібна торгівля) та виробничого сектору (оптова торгівля) в умовах збереження високої економічної активності окремих підвидів переробної промисловості, будівництва та сільського господарства. Темп зростання зберігатиметься на рівні не нижчому за показник січня-вересня 2018р.

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств реального сектору економіки через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних та девальваційних тенденцій.

«впродовж січня-вересня 2018 р. спостерігалось зростання споживчих кредитів та обсягів кредитування підприємств сфери торгівлі»

«зростання оптового товарообороту підтримувалося попитом з боку підприємств реального сектору економіки»

«за підсумком 9 міс. 2018 р. у всіх регіонах, без винятку, зберіглося зростання обороту роздрібної торгівлі»

«до кінця року динаміку сфери внутрішньої торгівлі підтримуватиме попит з боку домогосподарств та виробничого сектору»